

دین و زندگی

- ۱- گزینه «۲» - درباره ارزشمندی قدرت اختیار بارها سخن گفته و توضیح داده شده است که انسان به کمک همین ویژگی می‌تواند مراحل کمال را یکی پس از دیگری ببیند و به تعبیر مولوی: (دیگر از ملک پرآن شوم/ آنچه اندر وهم ناید آن شوم) (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس هفتم - صفحه ۸۷)
- ۲- گزینه «۴» - انسان به‌طور فطری گناه را دوست ندارد و فضیلت و خیر را می‌خواهد، اما این مسئله سبب دوری از گناه نمی‌شود. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس هفتم - صفحه ۹۰)
- ۳- گزینه «۱» - انسان مؤمن در سرگردانی قرار ندارد. خداوند او را راهنمایی کرده و مشخص نموده که چه کارهایی گناه و حرام و چه کارهایی واجب است. او با اعتماد و اطمینان به دستورات الهی عمل می‌کند و به سوی سعادت و رستگاری پیش می‌رود. به راستی که مؤمنان پیروز و رستگارانند. همانان که در نمازشان خاشع و فروتن‌اند. و آنان که از بیهوده کاری رویگردانند. و آنان که انفاق مال انجام می‌دهند. و آنان که پاکدامنی می‌ورزند و فقط از همسران خود بهره می‌گیرند. و آنان که امانت دارند و بر سر پیمانشان استوارند. و آنان که از نمازهای خود محافظت می‌کنند. اینان وارث وعده‌های زیبای خداوند هستند و فردوس را که یکی از بالاترین مراحل بهشت است برای ابد به ارث می‌برند. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس هفتم - صفحه ۹۰)
- ۴- گزینه «۳» - براساس آیه ۹۶ سوره اعراف «ولوان اهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء والارض... : و اگر مردم شهرها (جامعه) ایمان آورده و تقوا پیشه می‌کردند قطعاً برایشان می‌گشودیم برکاتی از آسمان و زمین...» باز شدن درهای برکات الهی شامل مؤمنان با تقوا در جامعه می‌شود. بر اساس آیه ۶۹ سوره عنکبوت: «والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا... : و کسانی که در راه ما جهاد (و تلاش) کنند حتماً آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم». قطعیت هدایت الهی وعده‌ای است که به انسان‌های تلاشگر در راه خدا داده شده است. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس ششم - صفحات ۶۹ و ۷۰)
- ۵- گزینه «۳» - وقتی انبیاء مردم را به دین الهی فرا می‌خوانند مردم در برابر این دعوت دو دسته می‌شوند (اما شاکرا و اما کفورا): دسته‌ای به ندای حقیقت پاسخ مثبت می‌دهند و هدایت الهی را می‌پذیرند و دسته‌ای لجاجت ورزیده و در مقابل حق می‌ایستند، این همان سنت امداد عام الهی است و با توج به آیه شریفه: «..... ولکن کذبوا فاحذناهم بما کانوا یکسبون: ولی تکذیب کردند پس آنان را گرفتار ساختیم (به کیفر) آنچه مرتکب می‌شدند». دقت کنیم «کانوا یکسبون» فعل ماضی استمراری است و عبارت «اعمال زشت مستمر» از آن برداشت می‌شود. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس ششم - صفحات ۷۰ و ۷۴)
- ۶- گزینه «۲» - در فرهنگ قرآن کریم، توفیق به معنای آسان نمودن است یعنی همراه با سعی و تلاشی که انسان از خود نشان می‌دهد، خداوند نیز شرایط و اسباب را چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد، در کسب توفیق، عامل درونی هم نقش تعیین‌کننده دارد، برای مثال دو نفر باهم آیت‌ای از قرآن را از رسول اکرم (ص) می‌شنیدند، اما این آیات ایمان یکی را تقویت می‌کرد ولی بر لجاجت و کفر دیگری می‌افزود. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس ششم - صفحه ۷۵)
- ۷- گزینه «۳» -
- مورد الف): مربوط به سنت املاء و استدراج است که سنت خاص و شامل کافران می‌گردد.
- مورد ب): مربوط به سنت توفیق الهی است که سنت خاص و شامل نیکوکاران تلاشگر می‌شود.
- مورد ج): مربوط به سنت امداد الهی است که سنت عام است و شامل همه انسان‌ها می‌شود.
- مورد د): مربوط به سنت استدراج است که سنت خاص است و شامل تکذیب‌کنندگان آیات الهی می‌شود. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس ششم - صفحات ۶۹ و ۷۰)
- ۸- گزینه «۲» - آیه شریفه «ان مسکهما من احد من بعده»: کسی نمی‌تواند آن‌ها را حفظ کند مگر خود خداوند». فعل خداوند است و گونه‌ای تدبیر و اراده جهان است و اشاره به توحید در ربوبیت دارد.
- خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات، وجود خدا را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند، یعنی اشاره به توحید در خالقیت دارد. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس دوم و پنجم - صفحات ۱۱ و ۵۸)
- ۹- گزینه «۲» - هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم و جوانب آن را می‌سنجیم و سپس دست به (مسئولیت‌پذیری) عمل می‌زنیم (تفکر و تصمیم). اگر کسی پیمان شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می‌داند. آیه شریفه (فمن ابصر فلنفسه و من عمی فعلیها): «پس هر کس که بینا گشت، به سود خود او و هر کس کور دل گردد، به زیان خود اوست» مؤید وجود اختیار است. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس پنجم - صفحات ۵۶ و ۵۷)
- ۱۰- گزینه «۳» - می‌دانیم که خداوند آب را با چه ویژگی‌ها و اندازه‌هایی آفریده که سبب رفع تشنگی می‌شود (مقدر به تقدیر الهی) و آیه «لا الشمس یبغی ان تدرک القمر» به آن اشاره دارد. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس پنجم - صفحات ۵۹ و ۶۰)
- ۱۱- گزینه «۳» - این آیه بیانگر تقدیر الهی است (مقدر به تقدیر الهی) که سبب شده ما بتوانیم ایام را تنظیم نموده و با اعتماد و اطمینان از دقت و نظم آن، برنامه‌ریزی و عمل کنیم. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس پنجم - صفحه ۶۰)
- ۱۲- گزینه «۲» - براساس آیه شریفه «قل انما اعظکم بواحد ان تقوموا لله... مؤعظه انحصاری و مهم پیامبر (ص) قیام برای خداست (ان تقوموا لله) و بر اساس آیات شریفه «لم اعهد الیکم ان لا تعبدوا الشیطان انه لکم عدو مبین و ان اعدونی هذا صراط مستقیم: ای فرزندان آدم، آیا از شما پیمان نگرفته بودم که شیطان را نپرستید که او دشمن آشکار شماست و اینکه مرا پرستید (که) این راه مستقیم است. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس چهارم - صفحه ۴۳)

- ۱۳- گزینه «۳» - مقاومت در برابر دام‌های شیطان نیازمند روی آوردن به پیشگاه خداوند و پذیرش خالصانه فرمان‌های اوست و در بخشی از سوره یوسف آمده است (وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ): «و اگر بازگردانی از من حيله آنان را تمایل می‌کنم به سوی آنان». حضرت یوسف (ع) از خداوند که می‌خواهد او را حفظ کند. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس چهارم - صفحه ۵۰)
- ۱۴- گزینه «۱» - امام علی (ع) می‌فرماید: «تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است» و در جای دیگر می‌فرماید: «خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید». دقت کنیم کلمه ابتلاء همان آزمایش و امتحان است. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس چهارم - صفحات ۴۹)
- ۱۵- گزینه «۱» - شیوه و شکل عمل، حسن فعلی است و قصد و نیت الهی یا معرفت درست، حسن فاعلی است با توجه به حدیث پیامبر اکرم (ص) که می‌فرماید: «نیه المومن خیر من عمله» حق تقدم از آن دومین (روح عمل یا حسن فاعلی) است. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس چهارم - صفحات ۴۵ و ۴۶)
- ۱۶- گزینه «۲» - با توجه به آیه شریفه «... و ان اصابته فتنة انقلب... و اگر بلایی به او رسد از خداوند رویگردان می‌شود. او در دنیا و آخرت [هر دو] زیان می‌بیند. این همان زیان آشکار است.» ضرر و زیان آشکار معلول رویگردانی از خداوند در هنگام مواجهه با ناملایمات است. و همچنین جامعه توحیدی حکومت کسانی را که خداوند به آن‌ها حق حکومت کردن، را نداده است نمی‌پذیرد، با آنان که با خداوند و مسلمانان دشمنی می‌ورزند، دوستی نمی‌کند، با ظالمان مبارزه می‌کند، بنا به فرمان خداوند... و این موارد مصداق آیه «... و قد كفروا بما جاءكم من الحق...» است. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس سوم - صفحات ۳۴ و ۳۵)
- ۱۷- گزینه «۳» - اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون - نفس اماره) سپرده او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بت بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است. آیه «ارایت من اتخذ الهه هواه» مؤید متابعت از هوای نفس و بت درون است. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس سوم - صفحه ۳۳)
- ۱۸- گزینه «۱» - میان بعد فردی و اجتماعی توحید، رابطه‌ای متقابل (دو سویه) وجود دارد (نه تقابل) «هر قدر که افراد جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرند،» در آیه «انما اعظکم...» به کلید واژه‌های «مثنی و فرادی» دقت کنید که به هر دو بعد فردی و اجتماعی توحید عملی اشاره دارد.
- دقت کنید: که واژه «تقابل» به معنای مخالفت و تضاد است اما در متن درس واژه «متقابل» به معنای دو سویه و متناسب و هماهنگ به کار رفته است. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس سوم و چهارم - صفحات ۳۱ و ۳۵)
- ۱۹- گزینه «۳» - علیت خالقیت خداوند همان اصل توحید است که در عبارت قرآنی «و هو الواحد القهار» مذکور است. باید دقت کنیم در سوال خواسته بازتاب و نتیجه تصرف و اشیاء در محدوده اجازه خداوند یعنی توحید در ولایت از مالکیت الهی سرچشمه می‌گیرد. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس دوم - صفحات ۱۹ و ۲۱)
- ۲۰- گزینه «۲» - هستی بخشی خداوند همان توحید در خالقیت است و هدایت بخشی خداوند توحید در ربوبیت و شفاعت بخشی پیامبر اکرم (ص) به اذن خداوند و به توحید در ربوبیت اشاره دارد. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس دوم - صفحات ۲۰، ۲۲ و ۲۴)
- ۲۱- گزینه «۳» - رسول خدا (ص) از همان آغاز رسالت خود، از مشرکان می‌خواست که با گفتن جمله «لا اله الا الله» دست از شرک و بت‌پرستی بردارند و به خدای یگانه ایمان آورند، با گفتن این عبارت تمام احکام و حقوق فرد به رسمیت شناخته می‌شد و دفاع از حقوق وی بر دیگر مسلمانان واجب می‌گشت و در زمره برادران و خواهران دینی قرار می‌گرفت، بنابراین جمله «لا اله الا الله» فقط یک شعار نبود بلکه التزام به آن همه زندگی فرد تازه مسلمان را در رابطه با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌داد. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس اول - صفحه ۱۹)
- ۲۲- گزینه «۲» - ساعت به سازنده‌اش در بقا نیازمند نیست اما موجودات جهان در بقای خود به خداوند نیازمندند، ساعت‌ساز هستی بخش به ساعت و اجزای آن نیست بلکه نظم‌دهنده و جابه‌جا کننده اجزای آن است. (رد گزینیه‌های (۱ و ۳ و ۴)) (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس اول - صفحه ۱۹)
- ۲۳- گزینه «۲» - با توجه به آیه شریفه «یساله من فی السماوات والارض...» جهان و همه مخلوقات هر لحظه و پیوسته محتاج خداوند متعال هستند و این احتیاج همیشگی و دائمی و در هر «آن» است و این نیاز هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس اول - صفحه ۱۰)
- رد سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: همه مخلوقات نه همه انسان‌ها
- گزینه «۳»: فیض بخشی خداوند دارای شرط درخواست پیوست آنان از خداوند نیست.
- گزینه «۴»: خداوند همواره دست‌اندر کار امور مخلوقات است و مشروط به مطالبه دائمی آنان نیست. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس اول - صفحه ۱۰)
- ۲۴- گزینه «۴» - «به علت غنای ذاتی خداوند، هیچ یک از موجودات عالم توانایی از بین بردن او را ندارد زیرا برای موجود شدن نیازمند خداوند است و دارای فقر ذاتی‌اند.» (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس اول - صفحه ۱۰)
- ۲۵- گزینه «۴» - آیه شریفه «الله نور السماوات والارض: خداوند نور آسمان‌ها و زمین است: به این معناست که تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند. در واقع هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند، نشانگر حکمت، قدرت و رحمت و سایر صفات الهی است. از همین رو آنان که به دقت و تأمل در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند. همان‌طور که بابا طاهر در این شعر سروده است «به صحرا بنگرم...» و این معرفت عمیق و والا هدفی قابل دسترس است، به خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاکی و صفای قلب دارند. (فرهنگیان) (پایه دوازدهم - درس اول - صفحات ۱۱ و ۱۲)